

1. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az MTA Könyvtár és Információs Központ 2022. évi tevékenységét immár nem a koronavírus-járvány okozta lezárások befolyásolták, hanem a járvány utáni nyitás, amelynek következménye volt a szakmai összejövetelek megnövekedett száma, a 2022. évi gazdasági válság, az árfolyamemelkedés.

Az előző években elmaradt konferenciákat, szakmai összejöveteleket 2022-ben meg tudtuk tartani, így két nemzetközi eseménynek adott otthont a Könyvtár; májusban a *LIBER* (Európai Szakkönyvtárak Egyesülete) *Journées* programjának. A workshopon Európa vezető egyetemi és szakkönyvtárainak könyvtárvezetői vettek részt, áttekintve a nyílt tudomány adta lehetőségeket és kihívásokat. Novemberben pedig, a *Magyar Tudomány Ünnepe* programsorozathoz kapcsolódva, a *Focus on Open Science* nemzetközi konferencián 106 regisztrált résztvevő jelenlétével a nyílt hozzáférés, a kutatásiadat-kezelés és a közösségi tudomány kérdéskörét jártuk körbe.

Nagy erővel kezdtünk bele a *LIBER 2023 Annual Conference* szervezésébe. Mivel a Székház felújítása szinte biztos, hogy elkezdődik 2023 tavaszán, nyarán, ezért a konferencia helyszínéül a CEU Nádor utca 15. számú épületét választottuk. A konferencia zökkenőmentes lebonyolítása érdekében a Könyvtár együttműködési szerződést köt a KultTurist céggel a regisztrációk fogadására.

A Magyar Tudomány Ünnepehez kapcsolódóan kiállítást szerveztünk *Ligeti Lajos születésének 100. évfordulója* alkalmából. Az Akadémia Palotájában megrendezett kiállításon bemutattuk a magyar keletkutató iskolateremtő és tudományszervező munkáját, életpályáját és a hozzá kapcsolódó dokumentumokat, melynek többsége a Könyvtár Keleti Gyűjteményében található.

A Könyvtár állományát több jelentős külföldi és hazai gyűjteménnyel tudtuk gyarapítani, így a *Hadik-Barkóczy könyvtárral*. Marie-Elisabeth Boutrou és Jean-Francois Maillard könyvtárunknak adományozott több mint 300 kötet könyvet, melyek francia és európai diplomáciatörténet, történelem és művelődéstörténet tárgyúak.

Az év folyamán 17 kiadványt adtunk ki. Az MTA KIK *Közleményei sorozat* keretein belül két új kötet jelent meg, az egyik a nyílt tudomány témaköréhez kapcsolódóan (tavaly jelent meg az *Open Science: nyílt tudomány magyar szemmel* című kötetünk); *A kutatásiadat-kezelés gyakorlata: bevett eljárások és kísérleti projektek*, a másik pedig a *Megőrizni és megváltoztatni : A Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény, a hozzá kapcsolódó alapszabály, ügyrend és módosításai, 1994–2022*. Hosszas előkészületek után a Keleti Tanulmányok – Oriental Studies sorozatunkban Orosz Gergely kollégánk közreműködésével megjelent *Kőrösi Csoma Sándor: Alexander-könyvek* című fordítás és kísérő tanulmány. (Ennek a pontos címe: *Kun dga' chos legs rdo rje: Bevezetés a tibeti buddhizmusba – Válaszok Kőrösi Csoma Sándor kérdéseire*)

Az OTKA Eszterházy kutatócsoport 2022-ben újabb kötetet jelentetett meg *Esterházy Pál és Thököly Éva iratai, I. Levelezés* címmel.

A 2022. évben a hatalmas árfolyamemelkedés ellenére az *Elektronikus Információszolgáltatás Nemzeti programot (EISZ)* egyensúlyban tudtuk tartani az előző évben félretett 100 millió forintos tartalékkeretnek köszönhetően.

Az év vesztese a *Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT)*. A 2022. évi 90 millió forintos Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal (NKFIH)-pályázati forrást annak ellenére nem kapta meg a Könyvtár, hogy az MTMT kiemelt országos feladatunk. A projekt működőképességét 2022. decemberben az Magyar Tudományos Akadémia és a Kulturális és Innovációs Minisztérium rendkívüli támogatása mentette meg, de a két támogatás összege sem érte el az éves költségvetési tervben szerepelt 90 millió támogatást.

A Könyvtár tevékenységét és céljai megvalósítását nagyban befolyásolták a rezsiamelések, a gazdasági válság okozta szolgáltatáskorlátozások. Fontos kiemelni azt a pozitív fejleményt, hogy az MTA folyamatosan növekvő támogatást biztosított munkánkhoz.

A 2022-ben megemelt könyvtári költségvetést a rezsiamelés elvitte, így a tervezett gyarapítást és szakmai feladatok vállalását újból minimális szinten tudta csak a Könyvtár ellátni.

A Könyvtár 2019–2023 időszakra vonatkozó stratégiája alapján aktívan hozzájárultunk az országos kutatástámogatási rendszer működéséhez, szolgáltatásainkat fejlesztettük, és növeltük láthatóságunkat. Az MTA vezetőivel egyeztetetten fokoztuk erőfeszítéseinket az államigazgatási szereplőkkel való tárgyalásokon abból a célból, hogy az MTMT, a REAL adatbázisok, a TTO elemző tevékenysége, az EISZ és a határokon túli magyar intézmények tudományos információellátása ne pusztán eseti, hanem stratégia alapú, kiszámítható keretfinanszírozást kapjon.

A LIBER Journées résztvevői